

Algemene beschouwingen op de begroting 2023-2026

2022 is een bijzonder jaar. Toen het jaar startte zaten we midden in een harde lockdown om de gevolgen van het coronavirus te beperken. We zijn dankbaar dat deze maatregelen snel zijn afgebouwd en de gemeenteraadsverkiezing plaats kon vinden zonder belemmerende maatregelen. Gelukkig heeft het coronavirus steeds minder invloed op ons dagelijks leven. Dat heeft de oorlog in Oekraïne nog wel. Ik kom daar later nog op terug.

De cyclus werkende naar een begroting ging dit jaar wat anders dan we gewend zijn. De formatie langer duurde dan verwacht. Er is geen perspectievennota meer opgesteld. Wel hebben we als partijen gelijk na de verkiezingen bij elkaar gezeten en benoemd wat de belangrijke thema's zijn. Deze zijn waar mogelijk ook verwerkt in het bestuursakkoord, het CUP en de begroting. Een begroting die, zeker na de verwerking van de septembercirculaire, een financieel rooskleurig beeld laat zien. Iets om dankbaar voor te zijn en mogelijkheden geeft om extra beleid in te zetten.

Het college merkt terecht op bij deze begroting: "Ondanks het positieve meerjarenperspectief moeten ons ook niet rijk rekenen". De ChristenUnie staat daarachter en wil werken aan een gezonde financiële huishouding. We kunnen ons er dan ook goed in vinden dat n.a.v. de septembercirculaire al een stelpost van 500.000 euro is opgenomen om gevolgen van de hoge inflatie op te vangen. Ook is er een extra bedrag van € 975.000 in de begroting is opgenomen i.v.m. de hoge energieprijzen. De ChristenUnie vindt het een goed idee, om dat ook voor 2024 te gaan doen en daarvoor een deel van het positieve begrotingssaldo van 2022 te gebruiken. Wij willen het college dan ook vragen om daar rekening mee te houden bij het presenteren van de jaarrekening 2022.

Veel van het nieuwe beleid wordt bekostigd met het begrotingsoverschot, met incidentele middelen, zo zorgen we ervoor dat de toekomstige begrotingen niet bezwaart/verzwaard worden. Wat de ChristenUnie fractie betreft blijven we streven naar een weerstandsratio van 1.4

Het College uitvoeringsprogramma (CUP) 2023-2026 maakt voor ons goed inzichtelijk hoe de ambities uit het bestuursakkoord vertaald zijn in concrete speerpunten en doelen, wat we ermee willen bereiken en wanneer. We halen een aantal zaken aan uit de voorliggende begroting.

(Bestuur en organisatie) We willen als gemeente een betrouwbare overheid zijn voor onze inwoners, zichtbaar, bereikbaar, transparant. Dit laten we zien in gesprekken met onze inwoners, als het bijv. gaat om aanvragen vergunningen en ander zaken "aan het loket". Maar ook als we in gesprek gaan met onze inwoners over zaken die invloed hebben op de directe woon en leefomgeving, bijvoorbeeld bestemmingswijzigingen. Zoals we dat ook gewend zijn bij "Oldebroek voor mekaar. Maar dat vraag om extra inzet, zoals verdere ontwikkeling omgevingsbewustzijn bij ambtenaren, en duidelijke communicatie richting inwoners. Maar ook innoveren in de HR-strategie om medewerkers te werven en te behouden voor Oldebroek. Een belangrijk onderwerp, steeds meer dossier hebben er last van dat er een tekort aan personeel is. Dat belemmert ons in ons werk.

Het blijft ons zorgen geven, de automatiseringskosten. We hebben steeds meer automatisering nodig voor de dienstverlening, daar twijfelen we niet aan, maar de bijbehorende bedragen doen ons elke keer weer duizelen.

(Veiligheid) We willen werken aan een Oldebroek waar iedereen veilig kan wonen, werken en opgroeien. Een integrale veiligheidsaanpak is daarbij van belang. In 2023 wordt met de betrokken partners een nieuw beleidsplan opgesteld. Zichtbaarheid in de straat is belangrijk, daarom zijn we ook blij met de uitbreiding van de BOA capaciteit.

(Verkeer, vervoer en waterstaat) krijgt de nodige aandacht. Het Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan GVVP wordt in 2023 opgesteld. Dat doen we niet alleen, maar samen met onze inwoners. Ook worden er verdere maatregelen uitgewerkt betreffende de verkeersveiligheid op en rond de Zuiderzeestraatweg. Een mogelijke rondweg is onderdeel van het onderzoek. Ook de belangen van de voetganger en fietser in onze gemeente vragen om extra inzet in dit dossier!

(Economie) het college gaat voor het stimuleren van een goed ondernemersklimaat in onze gemeente en wil dat o.a. gaan doen door het actualiseren van de lokale economische agenda, het versterken van de slagkracht in de regio en het stimuleren van het organiserend vermogen op de bedrijventerreinen. In 2023 worden de uitbreidingslocaties voor nieuwe bedrijventerrein vastgesteld, waar nodig wordt er voorkeursrecht toepast op de toekomstige locaties. De ChristenUnie vindt het belangrijk om ook in de toekomst bedrijfslocaties aan te kunnen bieden. Onze ligging aan de A28 biedt unieke kansen! Wel hebben we onze zorgen als het gaat om de capaciteit het elektriciteitsnet in onze gemeente, dit moet niet de oorzaak worden van stagnerende economische ontwikkelingen.

(Onderwijs) Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in nieuwe onderwijshuisvesting, maar ook in de toekomst gaan we voor goed onderwijs en goede huisvesting. We gaan aan de slag met toekomstvisie en een ontwikkelagenda samen met de onderwijspartners. Het Integraal huisvestingsplan (IHP) is een onderdeel daarvan.

(Sport, cultuur en recreatie) We staan voor voldoende beweging en een gezonde leefstijl. Daar horen goed functionerende sportvoorzieningen bij. Dit voorjaar hebben we in een raadsbesprek diverse opties bekeken voor de renovatie van “De Kamphal”, met daarin meenemend een eventuele uitbreiding en het energieneutraal maken van het gebouw. Er is een indicatie gegeven wat het zou kunnen gaan kosten, maar er volgt nog een voorstel met scenario’s van het college, deze wachten we af. Zo komen er ook voorstellen voor het vernieuwen van accommodaties en de herinrichting van het sportpark van OWIOS. Pas als er concretere plannen zijn kunnen we daar een oordeel over geven. We zijn blij met het extra budget voor het versterken van de biodiversiteit en het actief steunen van initiatieven van inwoners om onze gemeente te vergroenen, zoals bijv. van “het groentje”.

(Sociaal domein) We zijn blij dat het college inspeelt op de gevolgen van inflatie en energiearmoede door passende instrumenten te ontwikkelen om in de ondersteuningsvraag te voldoen. Inmiddels blijkt dat het financieel spreekuur steeds beter wordt gevonden door inwoners. Dit is natuurlijk ook goed in deze tijd waarin mensen het financieel steeds moeilijker krijgen. Onze fractie heeft zorgen als het gaat om de hoge energieprijzen t.g.v. de oorlog in Oekraïne en wat dat, m.n. voor inwoners met een minimum inkomen tot 120% van de bijstandsnorm voor gevolgen heeft. Er zijn allerlei compensaties vanuit het rijk, maar die sluiten niet altijd aan bij de dagelijkse praktijk. Waar de één het met deze compensaties prima kan redden, heeft de ander grote moeite om “de eindjes aan elkaar te knopen”. De fractie van de ChristenUnie dient daarom een motie in met het verzoek aan het college om te onderzoeken wat het college nodig zou hebben om nog gericht hulp te kunnen bieden aan deze specifieke groep inwoners.

Op vragen van onze fractie hierover lazen wij dat de achterstand van het huisvesten van statushouders is ingelopen, dat 2022 op schema ligt en dat er misschien al gehoor zou kunnen worden gegeven aan de oproep uit den Haag om in Q4 al met de taakstelling van 2023 aan de slag te gaan. De ChristenUnie is blij met deze inzet! Alle gemeenten samen kunnen ervoor zorgen dat de druk op de aanmeldcentra omlaaggaat en er een menswaardige opvang is voor hen die daar een beroep op moet doen. Voorzitter, vanaf deze plek de complimenten aan college en alle ambtelijke ondersteuning voor de inzet die zij leveren rond de opvang van Oekraïners in onze gemeente. Deze zijn uiteraard ook gericht aan de vele inwoners en vrijwilligers en die hun huis en tijd beschikbaar stellen voor opvang.

Al laatste wil ik bij dit programma stilstaan bij de extra inzet op de inclusieagenda. Het is goed dat we als gemeente ons ervoor inzetten dat iedereen mee kan doen. Ervoor zorgen dat bijvoorbeeld een lichamelijke handicap, slecht zicht, blindheid, leeftijd, afkomst, uiterlijke kenmerken, sekse, of seksuele oriëntatie geen belemmering oplevert om als volwaardig inwoner van de gemeente Oldebroek mee te kunnen doen.

Zo zijn nog veel meer dingen te benoemen bij dit programma, maar ik ga verder. **(Volksgezondheid en milieu)** Waardig ouder worden, een thema dat mede door de ChristenUnie op de (landelijke) agenda is gekomen. Goed dat we ons voorbereiden op de komende (dubbel)vergrijzing waarbij preventie een belangrijke inzet is.

Ruimte voor iedereen om te wonen, te werken, te reizen en te recreëren. Een belangrijk thema vanuit ons verkiezingsprogramma. De recentelijke uitspraak van de Raad van Staten van 2 nov j.l. over de stikstofruimte brengt de ambitie die we als gemeente hebben wellicht in gevaar? We vragen aandacht voor de gevolgen die deze uitspraak met zich meebrengt. Bijvoorbeeld voor de agrarische bedrijven. Belangrijk is het om de stikstofruimte goed te verdelen, zodat er zowel ruimte is voor woningbouw, maar dat ook boeren die willen blijven boeren mogelijkheden geboden worden.

In het programma **(Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing)** lezen dat er (net als bij de bedrijventerreinen) in 2023 locaties aangewezen worden waar wij in de toekomst gaan bouwen. En waar nodig dat er een voorkeursrecht op gevestigd gaat worden zodat de grond ook daadwerkelijk beschikbaar komt en blijft. Dit is een belangrijke stap om onze ambitie op het gebied van wonen te realiseren! En de ambitie is hoog, 900-950 woningen in 2030! Eventueel nog aangevuld met bouwambities uit andere agenda's. In de begroting wordt flink geld gereserveerd om deze ambitie waar te maken, om vaart te maken en het ingezette beleid daadwerkelijk vorm te geven in de komende periode. De basis hiervoor hebben we gelegd in het woonprogramma en de daaraan toegevoegde visie: wonen, welzijn en zorg.

Nog en grote opgave waar we voor staan is Oldebroek klimaatneutraal in 2050. Dat doen we op een "grote schaal" als het gaat om de uitvoering van de warmtetransitie en de RES. Maar het speelt ook op een kleinere schaal, bij iedere inwoner thuis. Het zoeken naar de juiste oplossing voor de woning is hiervoor erg belangrijk. Daar is specifieke kennis voor nodig. Die kennis is te vinden bij het energieloket, maar dat mag van de ChristenUnie allemaal wel wat pro-actiever! Ga bij de inwoners thuis langs om de mogelijkheden van energiebesparing onder de aandacht te brengen. Juist nu! Energie is kostbaar. Besparing helpt mensen de energierekening te verlagen, help energiearmoede te voorkomen en draagt bij aan onze duurzaamheidsdoelstellingen. Onder het motto "Een energieadviseur langs elke deur" dienen wij daarvoor een motie in.

Ik wil de dank uitspreken aan college, ambtenaren en aan allen die gezorgd hebben dat er weer een nieuwe begroting voorligt voor de komende periode. We bidden het college en de ambtelijke organisatie veel wijsheid en Gods onmisbare zegen toe bij de uitvoering van het voorgenomen beleid.

Fractie ChristenUnie Oldebroek